

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	129-26/-
Otsuse kuupäev	08.07.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Delfi Meedia AS-i vaidlustus Tallinna Linnateatri riigihanke „Piletimüügiplatvormi ja kliendihalduse teenus“ riigihanke alusdokumentidele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Delfi Meedia AS, esindajad vandeadvokaat Erki Fels ja vandeadvokaadi abi Gregor Saluveer Hankija, Tallinna Linnateater, esindaja vandeadvokaat Mart Parind
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

- 1. Rahuldada Delfi Meedia AS-i vaidlustus ja kohustada Tallinna Linnateatrit viima ostumenetluse kutse p-id 2.4.3, 2.6.1 ja 2.6.4 vastavusse õigusaktidega ettenähtud nõuetega.**
- 2. Mõista Tallinna Linnateatrit välja Delfi Meedia AS-i lepingulise esindaja kulud 1882,98 eurot (käibemaksuta) ja vaidlustuse esitamiseks tasutud riigilõiv 1280 eurot.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

- 04.06.2026 alustas Tallinna Linnateater (edaspidi ka Hankija) alla lihthanke piirmäära jäävat riigihanget „Piletimüügiplatvormi ja kliendihalduse teenus“ (edaspidi Riigihange).
- 09.06.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Delfi Meedia AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Riigihanke alusdokumentidele (ostumenetluse

kutsele, edaspidi Kutse või RHAD) mobiilirakenduse (edaspidi ka *native*-rakendus) nõude osas..

3. Vaidlustuskomisjon teatas 17.06.2026 kirjaga nr 12.2-10/129 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 22.06.2026 ja neile vastamiseks 29.06.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendavad seisukohad Vaidlustaja ja menetluskulude taotluse Vaidlustaja ning Hankija. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Delfi Meedia AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Vaidlustuse esemeks olevad Kutse tingimused piiravad põhjendamatult konkurentsi ega võimalda Vaidlustajal riigihankes osaleda, kuna tingimused nõuavad mobiiltelefoni paigaldatavat rakendust:

- *Platvormil peab olema spetsiaalselt mobiiltelefoni jaoks loodud ja kasutatav rakendus, mille kaudu saab hankija kiirelt ja efektiivselt hallata kõiki sündmusi ja nendega seotud muudatusi* (Kutse p 2.4.3);

- *Oluline on, et kasutajad, piletiostjad saaksid kasutada mobiiltelefoni paigaldatavat rakendust* (Kutse p 2.6.1)

- *Piletiostjal peab olema võimalik hoida ja hallata oma ostetud pileteid eelmainitud/eelnimetatud rakenduses* (Kutse p 2.6.4)

Hankijale pole ette heidetav soov, et nii piletiostja kui Hankija saavad mobiilis mugavalt pileteid osta ja hallata. Vaidlustatavad tingimused ei kirjelda aga Hankija tegelikku vajadust funktsionaalselt, vaid nõuavad konkreetset tehnilist teostusviisi: mobiiltelefoni paigaldatavat rakendust. Selline rakendus on Eestis teadaolevalt vaid ühel teenuseosutajal.

4.2. Hankija ei tohi seada hankelepingu eset silmas pidades põhjendamatuid piiranguid. Hanketingimus ei tohi minna kaugemale, kui riigihankes taotletava eesmärgi saavutamiseks on mõistlikult vajalik. Tehnilise kirjelduse üksikasjalikkuse määr peab olema soovitatavate eesmärkide saavutamiseks vajalik. Mobiili paigaldatava rakenduse nõudmiseks pole mõistlikku põhjendust.

4.3. Hankija saaks samad eesmärgid saavutada konkurentsi vähem piiraval viisil mobiilile kohandatud veebikeskkonna või veebirakenduse kaudu:

1) piletiostja vaatest on Hankija eesmärk tagada mobiilne ligipääs piletitele ja nende haldamisele (Kutse p-id 2.6.1 ja 2.6.4). Kui pakkuja lahendus võimaldab kasutajal mobiiltelefonis kontole sisse logida, näha ostetud pileteid, hallata neid ning kasutada piletitega seotud funktsioone, siis on Hankija eesmärk saavutatud. Eraldi rakenduse allalaadimise nõue ei anna sellise eesmärgi saavutamiseks lisaväärtust;

2) Hankija vaatest on eesmärk võimaldada sündmuste ja muudatuste kiiret haldamist mobiiltelefonis (Kutse p 2.4.3). Ka see eesmärk ei eelda paigaldatavat rakendust. Kiirus ja efektiivsus sõltuvad eelkõige kasutajaliidese loogikast, laadimiskiirusest, õiguste haldusest, töövoogudest ja süsteemi töökindlusest. Need omadused võivad olla tagatud ka mobiilivaates veebikeskkonnas. Hankija ei ole toonud ühtegi konkreetset funktsiooni, mida oleks võimalik täita üksnes paigaldatava mobiilirakenduse kaudu ja mida mobiilivaates piletimüügikeskkond ei võimaldaks.

4.4. 22.06.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti järgnevalt.

4.4.1. Riigihankes kohalduvad üksnes riigihanke korraldamise üldpõhimõtted (RHS § 3), sh proportsionaalsuse (p 1) ja konkurentsi efektiivse ärakasutamise (p 3) põhimõtted. Konkurentsi piirangute kehtestamiseks peavad olema mõistlikud põhjendused, kuid mobiilirakenduse nõue seda ei ole.

4.4.2. Vaidlustaja ei vaidle vastu, et Hankijal võib olla õigustatud huvi pakkuda piletiostjatele ja Hankija töötajatele mugavat mobiilset kasutuskogemust. Vaidlustaja pole aga nõus, et nimetatud eesmärgi saavutamiseks peab pakkujal tingimata olema *native*-rakendus. Hankija ei ole näidanud, et sama eesmärki ei oleks võimalik saavutada mobiilivaate, PWA (*progressive web app*), veebirakenduse või muu samaväärse mobiilse kasutajaliidese kaudu.

4.4.3. Hankija väitel ei ole Vaidlustaja olemasolev lahendus samaväärne *native*-rakendusega, kuna nende tehnoloogiline erinevus ja turupositsioon on erinevad. See on eksitav. Vaidlustaja ei väida, et kõik lahendused oleksid igas tehnilises aspektis identsed. Küll aga peab Hankija kirjeldama oma tegelikku vajadust funktsionaalselt. Kui Hankija vajab mobiilset pileтите kuvamist, pileтите haldamist, sündmuste muutmist, kasutajateavitusi, kliendiandmete analüüsi või *offline*-võimekust, tuleb need omadused sätestada mõõdetavate nõuetena. *Native*-rakenduse nõue on üksnes tehnoloogiline vorminõue, mis välistab muud kõikidele sisulistele vajadustele sobivad lahendused. Kõik Hankija vajadused on võimalik sõnastada RHAD-is funktsioonipõhiselt.

4.4.4. Hankija väidab, et PWA on suunatud peamiselt ühekordsete ostude tegemiseks ning selle eesmärk ei ole luua kliendiga pikaajalist suhet ega ehitada kliendilojaalsust. Kliendisuhete ja kliendilojaalsuse loomine ei sõltu sellest, kas kasutajaliides on *native*-rakendus või veebilahendus. Püsikliendikonto, ostuajalugu, personaliseeritud pakkumised, uudiskirjad, teavitused, soodustused ja kasutajakäitumise analüüs on võimalikud veebipõhise konto ja mobiilivaate kaudu. Hankija ei ole näidanud, millist konkreetset kliendilojaalsuse funktsiooni ei saa ilma *native*-rakendusega tagada.

4.4.5. Hankija väidab, et tema eesmärk on koguda kliendihalduse tarbeks teavet klientide tarbimisharjumuste kohta ning saata klientidele *push*-teavitusi. Kui Hankija vajab kliendihalduse, turunduse või teavituste funktsioone, tuleb hanketingimustes nõuda vastavaid funktsioone, mitte selle tehnilist teostusviisi. Kliendiandmete kogumine, ostukorvi andmete analüüs, segmenteerimine ja teavituste saatmine ei ole olemuslikult seotud *native*-rakendusega.

4.4.6. Hankija väidab, et *push*-teavitusi on võimalik oluliselt paremini saata *native*-rakenduse kaudu. Seega on *push*-teavitusi võimalik saata ka veebiliidese kaudu.

Hankija väidab, et *native*-rakenduste puhul tagab turvalisuse rakendustepoe testide ja kontrollide läbimine, kuid PWA-del sellised kontrollid puuduvad. Rakendustepoe kontroll ei asenda Hankija enda infoturbe nõudeid. Hankijal on võimalik Kutses sätestada sisulised turvanõuded. Lihtsalt *native*-rakenduse nõudmine on selleks ebasobiv ja ebaproportsionaalne vahend.

4.4.7. Hankija väidab, et PWA-del suure tõenäosusega *offline*-võimekust ei ole või seda on tehniliselt väga keeruline tekitada. Ka muudes lahendustes peale *native*-rakenduse on võimalik kasutada *offline*-funktsioone ja seadmes vahemällu salvestatud andmeid. Sh on see võimekus olemas Vaidlustaja lahenduses. Kui Hankija vajadus on, et piletiostja saaks piletit ilma internetiühendusega kuvada, saab tingimuse tehnoloogianeutraalselt sõnastada selliselt, et piletit peab olema kasutajale kättesaadav ka internetiühendusega.

4.4.8. Hankija väidab, et PWA-de ja *native*-rakenduste jõudluses on erinevus ning Hankijale on oluline, et rakendused oleksid lühikese aja jooksul võimelised vastu võtma suure koguse kliente ja neid puudutavat teavet. See põhjendus on otsitud ja asjakohatu, kuna *native*-rakendus

iseenesest ei taga jõudlust. Jõudlus sõltub platvormi serveripoolsest arhitektuurist, koormusjaotusest, andmebaasist, järjekorrasüsteemist, makselahendusest, vahemälust, integratsioonidest ja teenuse monitooringust.

4.4.9. Asjakohatu on Hankija väide, et *native*-rakendused laadivad 2-3 korda kiiremini kui PWA-d, kuna rakendused suudavad andmeid säilitada seadmes endas. Üldine väide rakenduste ja mobiilsete veebilehtede keskmise laadimiskiiruse kohta ei tõenda, et Vaidlustaja või mõni muu mobiilne veebilahendus ei suuda täita Hankija jõudlusvajadust. Hankija ei ole sätestanud ega tõendanud ühtegi konkreetset vajadust, mida saaks täita üksnes *native*-rakendusega.

4.4.10. Otsitud on Hankija põhjendus, et PWA-de turupositsioon on ebakindel, kuna Apple keelas kaks aastat tagasi PWA-d oma operatsioonisüsteemis ära, taganes hiljem otsusest ning seab PWA-dele iOS-is erinevaid piiranguid. Ka *native*-rakendused sõltuvad Apple'i ja Google'i platvormireeglitest, rakendustepoe kontrollist, uuenduste heakskiitmisest ja operatsioonisüsteemide muudatustest. Platvormipoliitika muutumise risk ei puuduta ainult ühtegi konkreetset lahendust. Hankija pole näidanud, milline konkreetne iOS-i piirang takistab Hankija nõutud piletimüügi funktsiooni täitmist.

4.4.11. Hankija väidab, et PWA-rakenduse allalaadimine iOS-is on tavakasutajale keeruline ning eeldab rohkem klikke ja teadmisi kui *native*-rakenduse allalaadimine Apple Store'ist. Kui Hankija mureks on kasutajate ligipääsu lihtsus, saab seda reguleerida kasutajakogemuse nõuetega, nt nõudega, et pileti ost ja avamine peab olema võimalik e-kirjas või teatri kodulehel sisalduvalt lingilt, kasutajakontolt või QR-koodilt kindla arvu sammudega.

4.4.12. Hankija väidab, et mitmel suurel rahvusvahelisel piletimüügiplatvormil on *native*-rakendus, samuti et suurem osa maailma piletimüügist toimub *native*-rakenduste kaudu. Turul on ka arvestatavaid piletimüügi- ja kultuurisektori lahendusi, kus piletiostja *native*-rakendus ei ole pileti ostmise, haldamise ega mobiilse esitamise eeldus. *Native*-rakendus võib olla üks võimalik äri- või tehniline valik, kuid turustatistkast ei järeldu nõude objektiivne põhjendus.

4.4.13. Otsitud on ka kõik väited selle kohta, justkui sunnitaks muu kui *native*-rakenduse puhul kliente ebamugavasse või vähekasutatud meediumisse. Sellest, et üldine mobiilikasutuse statistika hõlmab sotsiaalmeediat, sõnumirakendusi, videosisu, mängu ja muid igapäevaseid rakendusi ei saa järeldada, et teatripileti ostmiseks on vajalik eraldi *native*-rakendus. Ilmselt ei soovi tegelikult keskmine inimene olla sunnitud pileti ostmiseks, mis võib ajaliselt võtta vähem kui minut, alla laadima järjekordset mobiilirakendust. Lisaks ei arvesta Hankija põhjendus sellega, et kõigil inimestel ei ole nutitelefoni ning nutitelefoni ja mobiilirakenduste kasutamine ei ole kõigile võrdselt võimalik või ligipääsetav.

4.4.14. Hankija väidab, et PWA-de kaudu ei saa teater endale samaväärses mahus ja kvaliteediga teavet kasutajakäitumise ja -elistuste kohta. Hankija ei ole nimetanud, milliseid konkreetseid andmeid ta vajab ja miks ei ole neid võimalik koguda veebipõhise konto, analüütika, kliendihaldussüsteemi või muu tehnoloogianeutraalse lahenduse kaudu. Hankija abstraktne soov koguda "võimalikult mitmekesist teavet" ei saa õigustada konkurentsi piiravat tehnilist nõuet. Vaidlustaja lahendus võimaldab juba praegu Google Analyticsi kaudu analüüsida kasutajate käitumist, eelistusi, kasutusteekondi jmt.

4.4.15. Paljasõnaline on Hankija väide, et *native*-rakendus võimaldab tal klienti tõhusamalt enda külge kinnistada, luua otsekontakti ja olla pidevas infovahetuses ilma vahendajateta. Otsekontakt kliendiga võib tekkida ka kasutajakonto, e-posti, SMS-i, veebiteavituste, kliendihaldussüsteemi ja personaliseeritud veebikeskkonna kaudu. Hankija peab arvestama, et selline otsekontakt klientidega võib olla ka vastuolus isikuandmete kaitse üldmäärusega

(GDPR). Hankija ei ole näidanud, et soovitud kliendilojaalsuse funktsioone ei saa tagada *native*-rakendust nõudmata.

4.4.16. Tehnoloogianeutraalsus on riigihangete avamisel konkurentsile väga oluline. Tehnilist kirjeldust koostab hankija kasutusomaduste või funktsionaalsete nõuete kirjeldusena (RHS § 88 lg 1). See tähendab, et hankijad ei peaks üldjuhul nimetama konkreetseid tehnoloogilisi lahendusi. RHS § 88 lg 6 keelabki sõnaselgelt TK-s nimetada protsessi, kaubamärki, tüüpi, päritolu või tootmisviisi, mis võiks anda mõnele ettevõtjale või tootele eeliseid teiste ees või nende osaluse välistada. Praegusel juhul välistab konkreetse tehnoloogilise lahenduse nimetamine TK-s kõik ettevõtjad peale ühe. Tehnoloogianeutraalsuse nõue kehtib ka alla lihthanke piirmäära jäävate riigihangete suhtes RHS § 3 p-ide 2 ja 3 kaudu.

5. Hankija, **Tallinna Linnateater**, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1 Hankele kohalduvad Riigihankes üksnes riigihanke korraldamise üldpõhimõtted (RHS § 3) ning Hankija enda hankekord (RHS § 9 lg 4 p 3). Tallinna Linnateater on allutatud Tallinna linna hankekorrale, mille § 10 sätestab väikehangetele mõned asjaajamislikud nõuded ja materiaaõiguslikult vaid kordab kohustust järgida RHS §-is 3 välja toodud põhimõtteid.

5.2. Mobiilirakenduse nõue

5.2.1. Hankija ei nõustu Vaidlustaja väitega, et RHS § 3 p-iga 3 (konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõtte) on vastuolus Kutse p-ides 2.4.3, 2.6.1 ja 2.6.4 kajastuv nõue, et pakutaval platvormil peab olema spetsiaalselt mobiiltelefoni jaoks loodud ja selles kasutatav rakendus (ing k *native app*). Vaidlustaja soovib kaitsta oma ärimudelit ega soovi kaasa tulla Hankija soovide ja vajadustega. Vaidlustaja ei pea Riigihankes pakkumust esitama ja Vaidlustajal ei ole ka õigust nõuda, et olukorras, kus ta pole valmis tegema investeringuid enda pakutavate toodete-teenuste edasiarendamiseks (kaasajastamiseks) või oma tegevusmalli kohandamiseks moel, mis annab kliendile rohkem kontrolli ja lisaväärtust, ei tohiks seda teha ka teised turuosalised. Vaidlustaja pole õigust keelata Hankijal tellida oma soovide ja vajaduste täitmiseks midagi paremat.

5.2.2. Tõele ei vasta Vaidlustaja väide, et mobiilile kohandatud veebikeskkond või veebirakendus (PWA ehk *progressive web app*) on mobiilirakendusega samaväärne ja mobiilirakenduse nõude kehtestamiseks esinevad mitmed kaalukad põhjused, nii tehnilist kui muud laadi.

5.2.3. Tehnilised põhjused

5.2.3.1. PWA-l on sarnaseid funktsioone mobiilirakendusega, kuid nende tehnoloogiline erinevus ja turupositsioon (Androidi ja Apple'i operatsioonisüsteemide vaates) on oluliselt erinevad. PWA on suunatud peamiselt ühekordsete ostude tegemiseks, neid on soodsam luua ja kergem uuendada, kuid nende eesmärk ei ole luua kliendiga pikaajalist suhet ega ehitada kliendilojaalsust. Hankija üks eesmärke on koguda kliendihalduse tarbeks teavet klientide tarbimisharjumuste osas.

5.2.3.2. Hankija soovib turunduslikel eesmärkidel saata klientidele nn *push*-teavitusi. See on võimalik oluliselt paremini *native*-rakenduse kaudu. Oluline on ka IT-lahenduse turvalisus - *native*-rakenduste puhul tagab turvalisuse see, et nad on läbinud rakendustepoe (nt Apple Store) ulatuslikud testid. PWA-del sellised kontrollid puuduvad ning nende turvalisus sõltub ainult veebilehitseja enda turvalisusest.

5.2.3.3. PWA-l suure tõenäosusega ei ole nn *offline*-võimekust.

5.2.3.4. PWA ja *native*-rakenduse vahe on ka jõudluses. Hankijale on oluline, et rakendused oleksid lühikese ajaperioodi jooksul võimelised vastu võtma suures koguses kliente ning neid puudutavat teavet. Võrreldes PWA-dega saavad *native*-rakendused pakkuda personaliseeritumat ning kindlamat infovoogude kontrollimist ja haldamist. Nii nt on teada, et *native*-rakendused laadivad 2–3 korda kiiremini kui PWA-d, kuna rakendused suudavad andmeid säilitada seadmes endas.

5.2.4. Muud põhjused

5.2.4.1. PWA-de turupositsioon on ebakindel. Nt aastat tagasi keelas Apple PWA-d oma operatsioonisüsteemis (iOS) ära, kuna see mõjutab Apple'i enda ärilisi eesmärke. Seejärel Apple taganes oma otsusest, ent kaitsmaks oma ärihuve seatakse PWA-dele iOS-is erinevaid piiranguid. Ka on PWA-de *push*-sõnumitega – ja *push*-sõnumid on Hankijale turunduslikel põhjustel väga olulised – iOS-is palju enam tehnilisi keerukusi kui *native*-rakendustega. See näitab, et Hankija ei saa PWA-le pikemas perspektiivis kuigi kindel olla, vähemasti iOS-i kontekstis. Apple ehitab oma süsteemides usaldust *native*-rakendustele ja suunab kasutajaid eelistama neid.

5.2.4.2. Globaalsed suundumused.

Hankija ei saa eirata üleilmseid suundumusi ning tarbijate harjumusi. Maailma juhtivad piletimüügiplatvormid on välja arendanud *native*-rakenduse. Põhjuseks on turvalisus, usaldus, sügavam kasutajakogemus, info kogumise võimekus ning üldine kliendipoolne kasutajamugavus. Hiljutine põhjalik ülevaade näitab, et 68% maailma piletimüügist toimub tänaseks läbi *native*-rakenduste. 90% kogu mobiiltelefonide kasutusest leiab aset läbi *native*-rakenduste (äppide) ning ainult 10% ulatuses sirvitakse veebi.

5.3. Hankija soov on pakkuda enda piletisoetajatele parimat, sh mugavaimat ja turvalisimat kasutajakogemust.

5.4. 29.06.2026 täiendas Hankija oma seisukohti järgnevalt.

5.4.1. RHS §-is 88 sätestatud reeglid ei kehti RHS §-i 3 kaudu ja Hankija ei ole tehnilise kirjelduse koostamisel konkurentsi ka kunstlikult kitsendanud.

5.4.2. Vaidlustaja eksib väites, et mobiilirakenduse nõue on Riigihanke eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne ja põhjendamatu. Sellise väite vältimatu eeldus on, et on teada ja defineeritud, mis on Riigihanke eesmärk. Vaidlustaja ei ole Riigihanke eesmärki üheselt defineerinud, vaid opereerib omapoolse arusaamaga sellest, mida Hankija soovib hankega saavutada. Vaidlustaja ei saa Riigihanke eesmärki sisustada Hankija eest. Riigihanke eesmärgi määrab ära Hankija tahe.

5.4.3. Kutse ptk 2 (tehniline kirjeldus) sissejuhatuses on öeldud: *Hankija eesmärgiks on leida teenusepakkuja, kes võimaldaks hankijale ligipääsu teenusepakkuja platvormile [---], mis peab vastama vähemalt alljärgnevatele nõuetele.* Seeläbi on Hankija oma eesmärgi defineerinud ristviiteliselt, öeldes, et ta soovib reale konkreetsetele nõuetele vastavat tervikteenust. Lühidalt on Hankija eesmärk saavutada olukord, kus tema etenduste piletite müük ja haldus toimub nii piletioetaja kui Hankija vaatest tehnoloogiliselt kõige arenenumal moel ning seades esikohale parima kasutusmugavuse. Sellest tuleb lähtuda ka vaidluse lahendamisel.

5.4.4. Hankija esitab Hankija Tallinna Tehnikaülikooli IT-kolledži lektori A.K. eksperdiarvamuse, kus valdkonna tunnustatud ekspert kinnitab, et *native*-rakendusel on PWA ees mitmeid eeliseid, nii infotehnoloogilisi kui kasutajamugavusega seotuid. Seega ekspert

tunnistab, et *native*-rakendus ja PWA ei ole samaväärsed. Seega Hankija ei ole meelevaldselt nõudnud *native*-rakenduse põhlist piletimüüki ja -haldust.

Hankija ei pea vajalikuks Vaidlustaja etteheiteid täiendavalt kummutama hakata.

5.4.5. Kõik Vaidlustaja tehnoloogilised väited on paljasõnalised.

Hankija ei nõustu sellega, et Hankija peab oma vajadusi kirjeldama funktsionaalselt ning et mobiilirakenduse nõude puhul ei ole Hankija seda teinud. Hankija ei vaidlusta seda, et riigihankeõigus nõuab, et hankija hangiks teatavat funktsionaalsust, mitte konkreetse ettevõtja konkreetset toodet. Antud juhul aga Hankija ei olegi selle vastu eksinud:

- Kutse ptk-s 2 (tehniline kirjeldus) on mahukas ja kohati võrdlemisi detailne loetelu funktsionaalsusi;
- mobiilirakenduse nõue ise (nt Kutse p-id 2.4.3 ja 2.6.1) on funktsionaalsus, sest mobiilirakendust iseloomustavadki teatud kindlad tehnoloogilised ja kasutajakogemuslikud karakteristikud, mis mh erinevad PWA-st.

5.4.6. Vaidlustaja nõuab, et mobiilirakenduse nõue saaks kuidagi täpsemalt lahti kirjutatud. Isegi kui seda teha ja panna kohustuslike nõuetena kirja mh olulised asjaolud, mis eristavad *native*-rakendust PWA-st, siis õiguslik olukord Vaidlustaja jaoks ei muutuks.

5.4.7. Õige ei ole Vaidlustaja väide, et kõik tehnoloogilised lahendused on eriliselt riskantsena Apple'i meelevallas. Äriistel põhjustel rakendab Apple n-õ tehnoloogilist diskrimineerimist just PWA-de suhtes.

5.4.8. Kasutajamugavuse küsimusi käsitledes on Vaidlustaja väitnud, et Hankija võiks lihtsalt seada mingid kindlad mugavusnõuded. Vaidlustaja jätab tähelepanuta, et Hankija võib küll RHAD-i sõnastada põhjalikumalt ja vähem põhjalikult, aga Hankija ei saa pakkujatelt nõuda võimatut. Kui nt Apple iOS-il ei ole võimalik PWA-d nutiseadme avakuvale paigaldada teisiti ja lihtsamini kui mitmete tavakasutajale pigem keerukate klikkide tegemise kaudu, siis ei saa Hankija seda pakkujatelt ka nõuda.

5.4.9. Harvad pole olukorrad, kus inimene alustab Linnateatri piletivalikuga tutvumist ja ostu sooritamist otse piletimüügikeskkonnas (mitte veebilehel). Hankija soovib, et tema piletid oleksid müügil tarbijale võimalikult käepärases keskkonnas. Mõistagi ei soovi inimene nutitelefoni teatripileti ostmiseks iga kord äppi alla laadida ja see polegi vajalik. Üldjuhul laadib inimene endale piletimüüja äpi alla ühe korra, jätab selle oma nutiseadmesse alles ning jääbki seda kasutama. Samuti ei saa ega taha Hankija kõiki inimesi hõlmata mobiilirakenduse nõudega. Hankija soovib tema piletite soetamise ja haldamise teha võimalikult lihtsaks nende paljudele, kel on nutitelefoni ja kes on suutelised selle pakutavaid võimalusi kasutama.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Menetlusreeglid

Puudub vaidlus, et Hankija viib läbi riigihanget, mille hankelepingu eeldatav maksumus jääb alla RHS § 14 lg-s 1 sätestatud lihthanke piirmäära. Kui hankijal on hankekorra kehtestamise kohustus (RHS § 9 lg 1), siis sätestatakse alla lihthanke piirmäära jäävate asjade ostmise ning teenuste ja ehitustööde tellimise kord seal (RHS § 9 lg 4 p 3). Antud juhul on Hankija kinnitanud, et talle kehtib Tallinna hankekord (edaspidi Kord), milles ostumenetluse korraldamist reguleerib § 9, sh on Hankija kehtestanud vastavalt Korra § 9 lg-le 4 Kutse.

7. Hankija on rõhutanud, et talle ei kohaldu Riigihanke midagi muud peale RHS-is sätestatud üldpõhimõtete (RHS § 3) ja Korra, sh nähtub üldpõhimõtete kohaldamise kohustus selgelt ka Korra § 9 lg 3 esimesest lausest (*Riigihanke eest vastutav isik peab ostumenetluse läbiviimisel*

vältima huvide konflikti ja lähtuma riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetest, tegutsedes läbipaistvalt ja kontrollitavalt, koheldes kõiki ostumenetluses osalevaid ettevõtjaid võrdselt, tagades konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel ning linna rahaliste vahendite säästliku ja otstarbeka kasutamise), kuid see ei ole takistanud Hankijat siiski sisuliselt kohaldamast RHS § 88 lg-d 7, mille kohaselt ei tohi tehniline kirjeldus [---] tekitada objektiivselt põhjendamatuid takistusi riigihangete avamisel konkurentsile. Praegusel juhul Hankija isegi ei väida, et hangitava teenuse osas oleks Eesti turul konkurents (potentsiaalseid pakkujaid, kes vaidlustatud Kutse punktides esitatud tehnilisele kirjeldusele vastavat teenust pakuvad, on Eestis üks ja alla riigihanke piirmäära jääv Riigihange, mille kohta pole avaldatud teadet isegi riigihangete registris, ei ole ilmselgelt suunatud rahvusvahelistele turgudele). Seega vaidlustusmenetluses puudub vajadus kontrollida konkurentsi olemasolu, sest seda on Kutse tingimustega vaieldamatult piiratud. Hankija väitel on tal õigus konkurentsi piirata, kuna tal on selleks objektiivsed ja kaalukad põhjused.

8. Vaidlustuskomisjoni arvates ei ole usutav, et Hankija on algusest peale soovinud konkurentsi piirata.

8.1 Korra § 9 lg 11 kohaselt edastab vastutav isik *ostumenetluse kutse võimalusel vähemalt kolmele ettevõtjale* [---]. Hankijal on kohustus tagada konkurentsi efektiivne ärakasutamise riigihankel, mistõttu ei tähenda *võimalus* Kutse saatmist suvalistele/juhuslikele ettevõtetele, vaid *võimalus* Korra mõttes on ilmselgelt sisustatav kutse saatmise kaudu ettevõtetele, kes on Riigihankes osalemisest huvitatud, kes pakuvad turul vastavasisulist teenust ja kes konkureerivad vastavas kaubagrupis, mistõttu kui Hankija väidab, et otsus Riigihankes konkurentsi piirata oli tahtlik, teadlik ja tehtud enne Riigihanke alustamist, siis pole mingit arusaadavat põhjust, miks pidas Hankija üldse võimalikuks Vaidlustajale Kutse saatmist.

Kuna Hankija isegi ei väida, et peale Sviby OÜ oleks ühelgi ettevõtjal veel võimalik RHAD-is nõutavatel tingimustel teenust osutada, siis Hankijal ei olnud tegelikku võimalust vähemalt kolmele ettevõtjale Kutset saata. Arvestades asjaolu, et Kutse saadeti ettevõtetele 04.06.2026 koos kohustusega esitada pakkumused 12.06.2026, ei saanud Hankija olla mõistlikult ka arvamisel, et ettevõtjad, kellele Kutse saadetakse, kuid kellel mobiilirakendust olemas ei ole, saavad pakkumuste esitamiseks antud 8 päeva jooksul nõuetekohase mobiilirakenduse oma piletimüügiplatvormi lisada.

8.2. Korra § 9 lg 9 sätestab: *Ostumenetluse kutses ei tohi nimetada kindlat ostuallikat, protsessi, kaubamärki, patenti, tüüpi, päritolu ega tootmisviisi, mis võiks anda mõnele ettevõtjale või tootele eeliseid teiste ees või nende osaluse välistada. See keeld ei kehti juhul, kui see on lepingu esemest tulenevalt vältimatult vajalik põhjusel, et riigihanke eseme tehnilist kirjeldust ei ole võimalik teisiti piisavalt täpselt ja üheselt mõistetatavalt kirjeldada. Sellisele viitele lisatakse märge „või sellega samaväärne“.* Tükikese sellest on Hankija ümber kirjutanud ka Kutse p-i 1.3: *Iga viidet, mille hankija teeb kutses mõnele standardile, tehnilisele tunnusele, kontrollsüsteemile, ostuallikale, protsessile, kaubamärgile, patendile, tüübile, päritolule või tootmisviisile, tuleb lugeda selliselt, et see on täiendatud märkega „või sellega samaväärne“.* Seega nii Kord kui ka Kutse kehtestavad nn tehnoloogia- ja tootjaneutraalsuse põhimõtte, mis on Hankijale Riigihankes järgimiseks kohustuslik. Sõltumata sellest, kas kindla ostuallika, protsessi, kaubamärgi, patendi, tüübi, päritolu või tootmisviisi nimetamine on lepingu esemest tulenevalt vältimatult vajalik või mitte, tuleb vastavat nõuet *lugeda selliselt, et see on täiendatud märkega „või sellega samaväärne“.*

Vaatamata sellele, et Kutse p-is 1.3 on märgitud, et viidete kasutamise keeld Riigihankes rakendub, on Hankija asunud vaidlustusmenetluses tõendama, et mobiilirakenduse nõude osas see ikka ei rakendu ja pealegi ei ole PWA samaväärne mobiilirakenduse nõudega. Seda, kas miski on millegagi samaväärne Korra § 9 lg 9 või Kutse p-i 1.3 mõttes peaks Hankija kontrollima, hindama ja põhjendama pärast pakkumuste esitamist. Kuna Hankija on aga

seisukohal, et mobiilirakendus (*native*-rakendus) on Riigihankes ainuvõimalik tehniline lahendus ja veebirakendus (PWA või mobiilivaade) on teistsugune tehniline lahendus, mida Hankija hankida ei soovi, siis nõutava tehnilise lahenduse osas samaväärsuse küsimust Kutse p-i 1.3 mõttes üldse ei tõusetugi. Kui Hankija soovis täpselt ühe pakkuja teenust ja tal pole olnud kunagi mingit kavatsust osta midagi muud või midagi samaväärset, siis puudus tal igasugune mõistlik eesmärk saata Kutse Vaidlustajale ja lubada Riigihankes millegi samaväärse esitamist.

8.3. Märkimisväärne on, et olukorras, kui tellimuse saab teha ainult ühelt ettevõtjalt või kui lepingu saab sõlmida ainult ühe ettevõtjaga muu hulgas tehnilistel põhjustel, ainuõiguste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kaitsega seotud põhjustel, kui puudub mõistlik alternatiiv ja konkurentsi puudumine ei tulene ostumenetluses esitatud tingimuste kunstlikust kitsendamisest, või kunstilistel põhjustel, sealhulgas unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomisel või omandamisel võinuks Hankija Korrast nähtuvalt ostumenetluse läbi viia võrdlevaid pakkumusi küsimata (Korra § 9 lg 18 p 2). Näiline Riigihankes osalemise või millegi samaväärse pakkumiseks võimaluse andmine ei ole RHS-is ja Korras sätestatud üldpõhimõtetega rohkem kooskõlas kui võrdlevate pakkumuste küsimata jätmine.

9. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vaidlus ei käi selle üle, kas *native*-rakendus on parem kui PWA, vaid selle üle, kas *native*-rakenduse nõue, mis kahjustab Riigihanke konkrentsile avatuse nõuet, on Riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalne, asjakohane ja põhjendatud (RHS § 3 p 2). Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et ei ole.

9.1. Hankija ei või piirata konkurentsi rohkem kui vaja, st kui sama eesmärgi saavutamine on võimalik leebemate tingimustega, siis ei pea Hankija saama osta maailma kõige paremat, ilusamat, innovaatilisemat, mugavamam jne asja/teenust vaid seetõttu, et ta seda tahab (RHS § 3 p-is 2 proportsionaalsuse põhimõtte nõuab, et eesmärgi saavutamiseks valitud vahendid peavad olema tasakaalus ja ei tohi koormata asjaosalisi rohkem kui vaja).

9.2. Hankija väidab vastuses vaidlustusele kokkuvõtlikult, et *native*-rakendusel on *push*-teavitused paremad, jõudlus on parem, turvalisus on parem, turutrend on *native*-rakenduste suunas (PWA-de turupositsioon on ebakindel), *offline*-võimekus ilmselt puudub. Vaidlustaja on piisavalt põhjendanud, et Hankija argumentatsioon PWA-de turupositsiooni ebakindlusest ei ole õige (vaidlustuskomisjon on seisukohal, et see kui suur osa kasutusest toimub statistiliselt *native*-rakendustes, ei ole ka Riigihankes asjakohane põhjendus, kuna see ei tõenda konkreetse tehnilise nõude vältimatust ega proportsionaalsust), PWA katab reaalselt vajalikud funktsioonid, sh *push*-teavitused ja *offline*-s kasutamise võimalikkuse. Seda, et kõik Hankija nimetatud võimekused on PWA-l olemas kinnitab tegelikult ka Hankija esitatud A.K. arvamus (tegu ei ole *põhimõtteliselt erineva võimekusega* (vastus 2); *sama eesmärki saab suures osas täita ka korraliku PWA/veebilahenduse ja Apple/Google Walleti piletitega* (vastus 3); *faktina on kõik need võimekused kaasaegses tehniliselt olemas - püsiv sisselogimine, avakuvale paigaldamine, push-teavitused (iOS-il alates versioonist 16.4, märts 2023), lojaalsusprogrammid ja kasutajate taasaktiveerimine* (vastus p 4)). Kokkuvõtlikult nähtub Hankija esitatud A.K. arvamusel, et kõik Hankija vastuses vaidlustusele kirjeldatud põhifunktsioonid on PWA-ga täidetavad nagu on kinnitanud ka Vaidlustaja. Seega Hankija vastuses vaidlustusele esitatud tehnilised põhjendused konkurentsi piiramiseks ja mobiilirakenduse nõude esitamiseks ei ole A.K. arvamusel tegelikult kinnitust saanud.

9.3. Isegi kui A.K. arvamusel tuginedes, mille kohta Vaidlustaja pole saanud vaidlustusmenetluses arvamust avaldada, saab öelda, et Apple iOS-i peal on *native*-rakendusel mõningane mugavus-/töökindluseelis, siis Androidiga sama eelist ei ole või on see väike, ja lõppeks on PWA-s ka Apple telefonide kasutajate tarbeks kõik vajalikud funktsionaalsused ja võimekused piletimüügi põhifunktsioonide täitmiseks olemas. Vaidlustuskomisjoni hinnangul

rikub Riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsuse põhimõtet *native*-rakenduse nõue, mis ei piirdu piisavusega (hankida seda, mis on vajalik piletimüügi põhifunktsioonide täitmiseks) ja välistab konkurentsi selleks, et hankida midagi rohkemat kui piisav ja vajalik. Seega isegi kui A.K. arvamus näitab, et *native*-rakendus on parem vähemalt Apple iOS-i peal, nähtub sellest siiski läbivalt, et *native*-rakendus ei ole vajalik ja *korralik PWA* täidab sama eesmärgi.

9.4. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et isegi kui Hankija teab üldreeglina ise kõige paremini, mida tal vaja on, ei ole antud juhul mobiilirakenduse nõue Riigihanke eesmärki arvestades proportsionaalne ega objektiivselt põhjendatud (Hankija ei ole tõendanud, et tema eesmärgid oleksid saavutatavad üksnes *native*-rakenduse kaudu). Tõsi - viited kasutajamugavusele, turvalisusele ja töökindlusele kirjeldavad *native*-lahenduse eeliseid, kuid mitte selle vältimatust. Konkurentsi piiramist ühe pakkujani ei õigusta see, kui üks tehnoloogia on mõnes aspektis veidi parem. A.K. arvamus toodud erinevused (nt iOS-i eripärad, *push*-teavituste töökindlus, paigaldamise lihtsus) kinnitavad üksnes, et *native*-rakendus võib teatud olukordades olla eelistatum, kuid ei tõenda, et PWA või muu veebipõhine lahendus ei suudaks Hankija eesmärgi täita.

10. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjonile arusaadavalt tegemist Hankija subjektiivse eelistuse, mitte põhjendatud vajadusega ja Hankija eesmärgid oleks kirjeldatavad Riigihanke avamiseks konkrentsile funktsionaalsete nõuetena (nt mobiilne ligipääs, *offline*-kättesaadavus, teavituste edastamine, kasutajakonto funktsionaalsus). Seega konkurentsi välistavad Kutse p-id 2.4.3, 2.6.1 ja 2.6.4, mis kirjutavad ette konkreetse tehnilise teostusviisi (mobiilirakenduse) on vastuolus riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega, eeskätt proportsionaalsuse ja konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõttega (RHS § 3 p 2) ja vaidlustuskomisjon kohustab Hankijat viima viidatud Kutse punktid vastavusse õigusaktidega ettenähtud nõuetega.

11. Vaidlustusmenetluse kulud.

Lähtudes sellest, et vaidlustus tuleb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel rahuldada, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustaja on esitanud tähtaegselt taotluse lepinguliste esindajate kulude väljamõistmiseks 15,3 tunni eest keskmise tunnihinnaga 209,22 eurot kogusummas 3201 eurot (käibemaksuta), millele lisandub 3% haldustasu summas 96,03 eurot. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et esitatud kulud on mõnevõrra ülepaistatud. Sisuliselt oli vaidlus vaid ühes nõudes (*native*-rakendus), mis oli hõlmatud kolme Kutse punktiga, samuti ei olnud vaidlustus ega vaidlustusmenetluse materjalid mahukad ega vaidlus õiguslikult keeruline. Vaidlustuskomisjoni hinnangul on vajalikud ja põhjendatud kulud 9 tunni eest summas 1882,98 eurot (käibemaksuta). Vaidlustuskomisjon leiab, et kuna nn haldustasu on arvestatud protsendina (3%) lepinguliste esindajate keskmiselt tunnihinnalt arvutatud lepinguliste esindate kulult ja peab katma andmeturbe, andmesüsteemide haldamise, arendamise ja ajakohastamise kulud, ning ei hõlma õigusteenuse osutamise eest arvestatavat tasu, ei kuulu haldustasu RHS § 198 lg-s 1 nimetatud lepingulise esindaja kulude hulka ning ei kuulu ka Vaidlustajalt välja mõistmisele.

Lisaks tuleb Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja mõista vaidlustuse esitamiseks tasutud riigilõiv 1280 eurot.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk